

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A Híradóhivatalban évről-évre.
Egész évre 10 kor.
Negyedévre 4 kor.
Helyben házhoz hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 kor.
Vidékre postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hirtől kezdve
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Sallógyi Dezső-utca 6.
A szerkesztőség kéziratok visszamondására vagy megőrzésére nem vállal felelősséget.
Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

XXI. évfolyam 69. szám.

Nagyvárad.

Csütörtök 1915 március 25.

Oroszország visszaadta Kuzmanek kardját

Elismerés Przemysl parancsnokának.

Budapest, március 24. Kuzmanektól — mint Győrben jelentik — elfogatása után távirat érkezett Győrben lakó feleségéhez, melyben tudatja, hogy jól van.

Az orosz főhadiszállás jelentése szerint a hirlaptudósítókát autókön vitték a feladott Przemysl várához, ahol az összes erődítéseket és a vár környékét romokban találták.

Kuzmaneket az ellenséges fővezér a hőst megillető legszebb megtiszteltetésben részesítette: Przemysl védőjének **visszaadta a kardját.**

Budapest, március 24. (Saját tud.) Krisztiániából sürgönyzik: Az Aftenposten haditudósítójának jelentése szerint az orosz ostromlóereg vezére ezzel fogadta Kuzmanek várparancsnokot:

— Tábornok ur félévig dacolt az orosz tulerővel. Oroszország azt kívánja, tartsa meg a kardját. Tiszteletre méltó, lovagias ellenfél volt!

A Kárpátokban foly a harc.

Budapest, márc. 24. (M. T. I.) Az orosz erődítések ellenére, a Kárpátokban a heves harcok eldöntetlenül tovább folynak.

Az új perzsa kormány Oroszország ellen.

Berlin, március 24. A Berliner Tagblattnak jelentik Pétervárról Kopenhágán keresztül: Az új perzsa kormány ismét aelszólította Oroszországot, hogy Asserbeidszantartományból vonja ki összes csapatait.

A kárpáti harcok.

Budapest, márc. 24. (Saj. tud.) A sajtóhadiszállásról jelentik a tudósítók, hogy az egész kárpáti front hosszában megismételték az oroszok támadásait. Különösen heves volt a támadás a Hanunci magaslaton, melyet a debreceni honvéd gyalogezred véd. A front többi részén állanak József főherceg katonái, a 7-ik hadtest. A magyar szuronyoknak nagy szerep jutott ezeknek a szíves támadásoknak visszaverésénél. **Az oroszok összes támadásait visszavertük.** Köztük a cserkesz divízió táma-

dását is, melyben az orosz hadsereg legjobb lövészei vannak. Az oroszok holttesteit néhol két méteres magasságban heverték a drót-sóvények előtt.

Béke Japán és Kína közt?

Frankfurt, március 24. A Frankfurter Zeitung szerint a párisi Petit Journal a következő jelentést kapta Tokióból: A japán külügyminiszter nyilatkozatot tett közzé, hogy a japán-kínai tárgyalások békés befejezése küszöbön van.

Légi harcok.

Budapest, március 24. Vasárnap francia léghajó flotta jelent meg Hellfrankirche és Lodzheim között. A német léghajó-flotta üldözőbe vette és a Vogezekig üldözte.

Az angolok veszteségek Flandriában.

Amsterdam, március 24. Lord Claud Hamilton, az angolok legutóbbi flandriai veszteségéről kijelentette, hogy az újságok nem közlik a valóságot teljes nagyságában. Saját regimentje: a gránátos gárda, el-

vesztette ezredesét és tizenhat tisztjét és ezeregyszáz emberéből, amely az angol hadsereg legjava volt mindössze háromszáz maradt életben. A Cameronian-ezred teljesen megsemmisült. A halottairól és sebesülteiről kiadott lista egyenesen ijesztő. A hadvezetésnek és az építgetésben nyilván neveltséges. Angliában nagy gondot okoz, hogy kevés a vizsgázott ápolónő. Knutsford lord kijelentette, hogy bizonyosra vehető, hogy júniusra körülbelül hatvanezer sebesültet kell ápolni az országban és ezért már most kell gondoskodni a szükséges ápolónői személyzet kiképzéséről.

A Zeppelinek után.

Páris, március 24. Párisban és környékén ötven Zeppelin-bomba nyomait találták.

Csapatok a Dardanellák ostrománál.

Róma, március 24. A modrusi öbölben sok angol és francia szállítóhajó érkezik. Ezeknek az a feladata, hogy a Lemnosban partraszállított körülbelül ötvenezer főnyi indiai és ausztráliai angol csapatokat ismét hajóra vegyék és hír szerint a Dardanellák megtámadása végett már most partra szállítsák. Az angolok egy hadtestük partraszállításával akarnak felelni a cirkáló elsüllyesztésére. Török részről jött jelentések szerint mindenütt oly erős csapatok vannak, hogy a partraszállítást teljesen egyensúlyozni tudják. (Pol. Hir.)

Új flottaparancsnok a Dardanelláknál.

Gent, március 24. Carden admirális, aki a dardanellai flotta főparancsnoka volt, „Egészségi okokból” elhagyta állását és fölmentése után az angol kormány Rehbok admirálist nevezte ki az ostromló flotta főparancsnokává. Az új főparancsnok a hadihajókat másképpen csoportosította, mint elődje. A Charlemagne és Suffren francia páncélosok, amelyek az előző harcokban kevésbé exponált helyen állottak.

**Öröm egy piros
tojás husvétra**

czukorkával töltve már 20 fillértől kezdve Aszódi Kossuth-utcai főüzletében vagy Rákóczi-uti Csokoládé király fióküzletében beszerezhető a gyermekvilágnak és felnőtteknek. Husvétit tojásokból igen dur raktár míg a készlet tart. Kereskedő uraknak visznelárusítás is megkezdő-

dött. Értesitem a czukorka szakértőket, hogy kizárólag nálam kapható a híres Drasskovits-féle valódi Vinga-Bonbon. Vigyázat, mert a csillag jelzésű a valódi. Külön halkonzerv osztály. Bőjti idényre SARDINIÁK, OSSZÉ, FILLÉ, SÓS HERING ASZÓDI MIHÁLY Kossuth-utca Sas palota.

A Dardanellák ostroma.

Konstantinápoly, márc. 24. A Dardanellákhoz az ántánt flotta megerősítésére — hír szerint — öt dreadneoughtot, két hiperdreadneoughtot, öt torpedórombolót és négy szénszállítót küldenek.

Konstantinápoly, márc. 24. A Cromwel angol serhajó a Dardanelláknál hareképtelenné lett.

A Vörös-Kereszt Egylet utolsó háborus délutánja.

Vasárnap, 28-án tartja a Vörös-Kereszt Egylet utolsó háborus délutánját. Az eddigi háborus-délutánok igazi forró sikere után hátrahagyott befejezés lesz a vasárnapi ünnepély. Igazi, kedves számok tarkítják a műsort s a közönség minden igénye ki van vele elégitve. Az utolsó háborus délután iránt igen nagy az érdeklődés úgy, hogy előreláthatólag szép anyagi sikert biztosít a Vörös-Kereszt Egylet részére. A háborus délután, amely délután 5 órakor fog kezdődni a következő számokat foglalja magában:

1. Magyarok fohásza, két szólamu ének. Zenéjét és szövegét írta Lobermayer Gyula tanár, ki az éneket vezeti.
2. Harlemi tulipán leányok énekes tánc. Előadják Szabó Ilonka, Márkus Margit, Gerő Margit, Kis Etelka.
3. Részlet Goethe „Fauszt“-jából. Személyek: Fauszt, Szellem, Wagner. Történetik Fauszt dolgozó szobájában husvét előtti éjszakán. Előadja: Gyémánt Zsigmond.
4. Ének. Marjayné Nagy Margit.
5. Tánc és hegedű. Klermann Rózi és Elly.
6. Ének. Fehér Sándorné Szeverényi Illus. Zongorán kíséri Belezny Antal.
7. Ének Balázsovits Rezső.
8. Fregoli Popper Annuska.
9. Fütty terzet. Előadja Part József.
10. Ének. Blayerné Garzó Adél.

Husvét a ajándék a sebesült katonáknak.

A Nőegyletek jótékony munkája.

Most nekünk itthonmaradottaknak nincsen más kötelességünk, minthogy minden cselekedetünkkel előmozdítsuk a háboru szent ügyét.

Minden erkölesi és anyagi energiánkat össze kell szedni, hogy a háboru okozta különböző jótékonyági és felségélyezési területeken teljes erőnkkel és képességeinket kifejthessük.

A közeledő husvét a szent ünnepek alkalmával ismételt meg akarja mutatni városunk közönsége mélyen érző szívének nagy szeretetét a sebesült katonák iránt. Ugyanis Pallay Lajosné elnöklete alatt a múlt évi karácsonyi ajándék ünnepély mintájára hasonló zsánerű akciót indítanak a nőegyletek.

Az az ötletesség és találékonyság, amely Pallay Lajosné úrnót jellemzi, most a husvét a ajándék ünnepély alkalmával újból egy olyan eredeti és kedves gondolatot eredményezett, amely mindenestre sokban hozzá fog járulni a husvét a ajándék akció sikeréhez.

A rendkívüli sikerült gondolat az, hogy a nagyváradi előkelő kávéházakban rendeznek délután 6 órakor és a színházi előadás után a színművészek közreműködésével előadásokat.

A szórakozás fejében az urak néhány darab szivart vagy cigarettát áldoznának, a hölgyek pedig narancsesal, süteménnyel járulnának hozzá a sebesült katonák ajándékához.

A gondolat igen sikeresnek mondható és remélhetőleg a publikum nagy számban fogja felkeresni a páratlan szórakozást ígérő előadásokat.

A művészi nivóju előadások sorrendje a következő lesz: esütörtökön az *Emke*, pénteken az *Elit*, szombaton a *Városi*, kedden a *Royal*, szerdán a *Pannonia* és esütörtökön a *Fekete Sas* kávéházban lesz az előadás.

A mai művészt programja, amely az *Emke*-kávéházban lesz megtartva a következő lesz: *Bihari Ákos* szavál, *Kóczé Antal* teljes zenekarával játszik, *Dutka Ákos* szavál és egy „jósno” „jósolni” fog.

A pénztáraknál lesznek: Des Escherolles Kruspér Sándorné, dr Molnár Gézané, Pallay Lajosné, Verzár Istvánné, Hiemesch Frigyesné, Lubinkovits Emilné, Göndöcs Irén, dr Kotzó Jenőné, Wiener Jenőné, Perlesz Józsefné.

A nőegyletek felhívása.

A nőegyletek a következő hazafias felhívást intézték a közönséghez.

A Vörös Kereszt, Biharmegyei nőegylet, Kath. nővédő egylet, Református és Luteránus nőegylet, Izraelita nőegylet, Román hölgyek, Gyermekbarát, Népkonyha, Feminista egyletek összeálltak a Vörös Kereszt vezetése alatt, hogy a helybeli sebesülteknek — reméljük utolsó — nagy ünnepnapján valami kis örömet szerezzenek. Minden sebesültnek egy kis szerény csomagot szeretnénk adni. — P. o. 5 cigaretta, 1 szelet csokoládé, 5 diós, 1 cukor tojás, — vagy 5 cigaretta, 1 diós mákos kis kifli, 1 piros tojás — szóval 5 cigaretta és valami kis élelmiszert.

Felkérjük a város jó szívu honleányait, hogy mondjanak le inkább az ünnepnap tésztafőlé és a szokásos piros tojásról, adják ezuttal amit adhatnak — az értünk küzdő sebesülteknek, szükesen van most liszt, tojás, azért kell takarékoskodni.

A rendezés központja a Vörös-Kereszt Jobbkéz osztálya (Törvénytörök 25. ajtó.) Körülbelül a karácsonyi beosztással. Minden kórháznak lesz egy vagy két főnöknője — ki lehetőleg összegyűjti azon hölgyekkel együtt kik oda ozsonát vittek, ápolnak oda való kis csomagokat. Amit ők nem tudnak összeadni a központ segíti ki. A hadapródi iskola csomagai mind a központba, a törvénytörökön készülnek. Felkérjük a nagyközönsé-

get, hogy e célra bármit, mit Husvétra a sebesülteknek szántak, élelmiszert avagy pár fillért, cigarettát, a központba küldjék ha minden jobbmódu házból csak 2 szem dió, 1 narancs, 1 kifli stb. begyűl — úgy könnyen kaphat minden sebesült egy kis csomagot.

Hogy a rendezőség tájékozva legyen, mennyi kis Husvét a csomagra számíthat, a központ kéri a jó szívu adakozókat, hogy azt bejelentsek.

Bejelentő iverk is lesznek Flegmann divat kereskedésében, Kigyó gyógyszerárban, Farkas drogériájában, Tátrai Gusztáv kézi munka üzletében, kéri a bejelentők nevét, lakását a csomagok számát is beírni és hogy hová és a csomagokat pontosan elküldeni husvét szombatján a Központba, Törvénytörök 25. ajtó. Ha a lelkes vidéki közönség szintén részt akar venni eme hazafias akcióban, hálásan fogadjuk. De nem romlandó tartalommal csomagokat mielőbb kéri küldeni.

Ha az egész társadalom szíve megmozdul — az eredmény biztos! már pedig Nagyváradi közönsége mindig elől járt a jótékony cselekedetben.

Eddig kórház főnökséget vállaltak özv. Escherolles Sándorné bárónő a Vörös-Kereszt kórházban és nyugállomáson, Vueskies Julia ismerőseivel a Szemináriumot, Irgalmasok kórházát, Bába képezdét, özv. Személyi Kálmánné tanítványaival a Tisza Kálmán-téri kórházat, Bary Józsefné és azon hölgyek kik a Ritoók-utcaiban járnak a Ritoók-utcai kórházat. A központnak csomagokat ígértek Pallay Lajosné, Kőszeghy Józsefné 12, Lubinkovits Emilné 12, N. N. 10 tojás. Drágésékéről Káin Stefike 1000 cigaretta, Hazay Gyula plébános Ujpalota róm. kath hívek 20 K., Hiemesch Frigyesné által beadott Sárközy gyűjtése 12 K.

A kórházak főnöknőinek nevét közölni fogjuk úgy mint a bejelentett csomagokat s más adományokat.

A katonazenekarok hangversenye

A sebesült katonák husvét a ajándékát előkészítő egyletek javára a cs. és kir. 70. gye. zenekara és a honvédszenekar a következő helyeken és időben hangversenyeznek:

25-én a Pannonia kávéházban. Délután fél 6-tól fél 8-ig a 70. gye. zenekara. Este 9-től 11-ig a honvédszenekar.

26-án az Elite kávéházban. Délután fél 6-tól fél 8-ig a 70. gye. zenekara. Este 9-től 11-ig a honvédszenekar.

27-én az Emke kávéházban. Este 9-től 11-ig a honvédszenekar.

27-én a Sas kávéházban. Este 9-től 11-ig a 70. gye. zenekara.

30-án a Városi kávéházban. Délután fél 6-tól fél 8-ig a honvédszenekar. Este 9-től 11-ig a 70. gye. zenekara.

31-én a Royal kávéházban. Este 9-től 11-ig a 70. gye. zenekara.

* **Husvét a ünnepek** Czillér áruházában, lapunk utolsó oldalán megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét. A cég husvét a eladási árait annyira redukálta, hogy a felhalmozott újdonságok nagy kelendőségnek örvendjenek és ujjalag beigazolást nyerjen, hogy fölösleges fővárosi üzleteket igénybe venni, mivel úgy választék miatt árák tekintetében Czillér cég mindig versenyképes.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy üzletemben készülnék a legszebb tavaszi és nyári öltönyök, felöltők és szalon ruhák a legjutányosabb árban. **A főtisztelendő papság szállítója.**

Készítetek továbbá **bármely fegyvernemhez előírás szerinti egyenruhákat kifogástalanul 24 óra alatt.**

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri kiváló tisztelettel

BUMBERA ISTVÁN, papi, polgári és egyenruha szabó

Bazár-épület, a színházzal szemben.

Helyi és vidéki telefonszám: 869.

Elismerés egy igazgató-tanítónőnek

A községi iskolaszék ülése.

Nagyvárad város községi iskolaszéke tegnap délután a városházán ülést tartott, dr. Adorján Armin elnöke alatt, amelyen az iskolaszék tagjai nagy számmal voltak jelen.

Az ülés elején Harmathy Károly, az iskolaszék új tagja letette az esküt, amely után az elnök meleg szavakban üdvözölte s kérte, hogy jóindulatu munkásságával támo-gassa az iskolaszéket.

Az elnöki jelentés tudomásul vétele után a csoport-igazgatók jelentését olvasták fel.

Az újjvárosi polgári leányiskoláról szóló jelentésében Beleznay Antalné igazgatónő előterjesztést tesz, hogy a Milleniumi-alap és a Ruby Adél alapok kamataiban, amelyeket eddig az olasz polgári leányiskola növendékei élveztek, — a jövőben az újjvárosi közs. polgári leányiskola növendékei is részesítsenek.

Az iskolaszék, tekintettel arra, hogy Ruby Adél saját hagyatékából létesült az egyik alap s így az helyhez kötött, akként határozott, hogy ennek kamatai csak az olasz iskola növendékeit illeti, — a Milleniumi alap azonban nincs helyhez kötve s így ez mindkét polgári leányiskolát illeti. Az odaitélést a polgármester tetszésére bízzák.

Munkára neveljük a növendékeket.

Özvegy Személyi Kálmánné, az olasz polgári leányiskola igazgatónője jelentésében rámutat, hogy növendékeivel, a Vörös-Kereszt Egylet felkérésére április 18-án az egyesület céljaira a Vigadóban ünnepélyt rendez; továbbá bejelenti, hogy az olasz polgári leányiskola növendékei a sebesültek részére fehérneműket varrnak, foltoznak; eddig készítettek erre a célra 20 kispárnát, 18 törülközőt, valamint minden szombaton a beteg katonák részére az iskola folyosóján szeretetadományokat gyűjtenek. — Bejelenti továbbá, hogy egy lelkes apa felhívására az iskola nagyobb növendékei kötelezték magukat, hogy a szünidő alatt kerti munkákat vállalnak s a díjazást az iskola alapjára fordítják.

A bejelentést az iskolaszék elismeréssel fogadta s özv. Személyi Kálmánnának hazafias irányu vezetéséért köszönetet szavaztak. Okulhatnának a szép példán az iskolák vezetői, hogy kell összeegyeztetni a hazafias érzés növelését munkára neveléssel.

Apróbb ügyek elintézése után Réz Mihály felügyelő-igazgató kérelmére került s sor.

Réz Mihálynak az iskolaszéki jegyzői teendők ellátásáért, az iskolaszék előterjesztésére a város törvényhatósága az 1913. évre 500 koronát szavazott meg. Azóta a miniszteriumokban hevert az ügy. Most érkezett le a belügyi és közoktatási miniszter leirata, a mely szerint hivatkozva a belügyminiszter által a takarékoskodás ügyében kiadott rendeletére, a közgyűlés határozatát nem hagyja jóvá.

Réz Mihály az összegnek a kiutalását kérte.

Az iskolaszék a megszavazott 500 ko-

ronát méltányosnak tartja s felkéri a tanácsot, hogy az összeg kiutalása iránt újból irjon fel a város. A jegyzői teendők ellátása mulhatatlanul szükséges s Réz Mihály nem oka, hogy a miniszteriumban mostanáig késlett az ügyelintézése, holott sokkal későbbi hasonló ügyben hozott határozatot, még a háboru előtt jóváhagyott a miniszter.

A Kath. Kör mai ünnepélye.

Előreláthatólag fényes sikerrel fog lezajlani a Katholikus Kör ma délutáni ünnepélye. Az ünnepély egyúttal a közművelődési-estélyt is helyettesíti, amelyet rendes körülmények között pnteken szokott rendezni a Katholikus Kör. A belépti-díj a közművelődési-estre szokásos 20 fillér lesz.

Az ünnepély számai rendkívül vonzóak, s minden tulás nélkül fényes sikert jósolhatunk nekik. Kellemes hatásnak ígérkezik a *Barabás* Erzsike zongorajátéka, valamint a dr. Krüger Aladár és Beleznay Antal melódrámája is elsőrangú hatást fog elérni művészi szépségével. Györffy Józsefné három szép dalt fog énekelni, melynek sikerét előre garantálja az ő kiváló énektudása. Follmann Géza, a fiatal tudós érdekes előadást fog tartani Jeruzsálemről, melyet vetített képekkel, is kísér.

A Györffy Józsefné által éneklendő egyik dalt, mely Beleznay Antal poétikus szépségű szerzeménye, az alábbiakban közöljük:

Megásták egy huszár sírját az uzsoki völgyben,
Hantja fölé ráborul a fenyves örök zöldeje,
Ágyudörgés, trombitaszó a bucsuzatója
Vérrel himzett hólepedő lézsás tatarója.

Messze járnak már az ágyuk csendes a sír tája
Gyászindulót zeng felette erdők zokogása,
Csak egy kis lány boldogságát zárta be magába,
De kivirul fölötte a haza szabadsága.

Az ünnepély kezdete délután fél 6 órakor lesz. A részletes műsor a következő:

1. Chován. a) Magyar hangulatképek, b) Chaminde Pierette. Zongorán előadja: *Barabás* Erzsike.
2. »Ave Caesar«, melódráma. Szövegét írta [dr. Krüger Aladár, zenéjét szerezte Beleznay Antal. Szavalja: Takácsy Dénes Zongorán kíséri Beleznay Antal.
3. a) Hetényi. Visszajönnek a tavaszi álmok.
b) Mozart. Bölcsődal.
c) Belaznay. Megásták egy huszár sírját az uzsoki völgyben. Éneklő Györffy Józsefné. Zongorán kíséri Beleznay Antal.
4. Jeruzsálem. Vetített képekkel kísért előadás, tartja Follmann Géza.

**Tábori alsó ruhák
Vizmentes bakkancsok
Halina csizmák
és Hó cipők
legjobb minőségben
Reichard Dezső
cégnél
Rákóczy-uton kapható.**

x Kőhögés, hurut, rekedtség
lenel használjon hurut szeletkét ára: 60
fillér. Kapható Farkas István Apolló drogeriá-
jában Rákóczy-ut 7/B.

A r... i csata nagyváradi hőse.

Száguldó mozdonyon a srapnell záporban.

R. alatt már két nap óta dörögtek az ágyuk és ropogott a gépfegyver. Egyes ezredek már szuronyrohamra is mentek. Eredményt azonban egyik fél sem tudott elérni. A muszka hétszeres erővel védte állásait. A rendkívüli véres ütközetben többek között ott volt N. B. hadnagy is, aki a roham alkalmával golyót kapott a karjába s ugyanazt a karját szurony dőfés is érte. Ennek dacára végigküzdötte az ütközetet.

A roham után N. B. is visszavonult a sebesültek köztöz állomására, mely jóval a harc színtere mögött volt, kitűnően fedett helyen. A köztöz helyen már a legtöbb sebesült be volt kötözve, sőt vonatra is rakva. A vonat azonban csak vagonokból állott, mozdony, mely tovább vitte volna őket, nem volt.

A mozdonyok befűtve, indulásra készen, egy domb által fedett helyen voltak, a sebesültekkel megrakott állomástól egy kilométerre. A sebesültektől hiába integettek a mozdonyok állomása felé, nem mozdult senki. A gépek ott füstöltek biztos helyeiken.

N. B. hadnagy átlátván a helyzetet anélkül, hogy valaki erre felszólította volna, felkötött karral kiállott a sebesültek közül.

— No mindjárt hozok én mozdonyt!

Megjegyzendő, hogy a vagonok és a mozdonyok közti tisztás területet állandóan lötték az orosz ágyuk és csak úgy zudult a srapnell a sinekre és ezért nem akartak mozdonyt bocsátani az utra. N. B. sebesülten mégis vállalkozott a vakmerő dologra. Futva, ahogy csak ereje engedte, keresztül ment a töltésen a mozdonyok állomására. Ott a legelső gépre felugorva revolvért rántott elő s azt a mozdonyvezetőnek szegezve parancsolta:

— Azonnal meghal, ha teljes gőzzel nem indul a géppel a vonatért.

Az erélyes fellépésnek megvolt a hatása.

A mozdonyvezető keresztet vetve magára megindította a gépet. Örült száguldással, szinte repült a mozdony a vagonok felé. Repült a srapnell is. A száguldó mozdonyt azonban egy sem találta. A vonatot azonnal felkapcsolták és utnak indították.

Ugyan olyan sebesen, mint ahogy jött robogott vissza a vonat. Egy lövés sem találta.

N. B. hadnagyot figyelmeztette az orvos, hogy induljon el ő is a vonattal. A hadnagy azonban nem ült fel. Volt ugyanis az állomáson egy másik mozdony nélküli vonat is és erről is gondoskodni akart. Mikor az első vonat kirobogott, másik gépet ment a hős hadnagy. Legérkezett az új gép is. Lehetetlen leírni azt a lelkesedést, ahogy a hadnagyot fogadták. Csak-hogy össze nem esőkölték hősiességért.

A második vonatra aztán felraktak minden sebesültet, az orosz foglyokkal együtt és elindították Magyarországra felé.

N. B. a hős hadnagy ezzel a vonattal jött el a harc térről, utközben még foglyokat is kísérve.

A vakmerő hősiességért újabb kitűn-

tetésre terjesztették fel N. B. hadnagyot, aki pedig már bírja a hadiékítményes katonai érdemkeresztet.

Száztíz liter pálinka egy temetése

Halotti tor közkívánatra. Hogy temetnek a tenkei járásban?

Tenke vidékén minden világháború és kultúra dacára még mindig eszem iszom, dinom dánom a vége minden másvilágra költözött földi halandónak. A jó tenkei járásbeliek nyugodtan ma is megtartják a halotti tort, ahol aztán a sárga földig lesírhatja magát mindenki. Legutóbb is egy ilyenféle temetés történt a járás egy kis falujában.

Mint tudósítónk jelenti, meghalt Trifon Szavéta egy 18 éves hajadon. A halál felett nagy volt a buslakodás az egész falu legényei között s hogy emlékeztetésként tegyék az elhunyt elköltözését, nyomban kijelentették, hogy nagy halotti tort kell tartani. Az elhunyt testvérei kaptak az alkalmon és mintha csak esküvőre készültek volna, nagyszerű bevásárlást csináltak.

Összevásároltak egy köből buzalisztet, 110 liter pálinkát, megfelelő mennyiségű húst stb. Többek között megvették a koporsót és szemfedeleket is. Mikor a halottat eltemették, a halottasháznál összejöttek a gyászolók s hozzá fogtak a végbucsztatáshoz.

Sült a finom cipó meg a pecsenye és folyt a pálinka meg a bor amennyi csak kellett. Reggel felé, mielőtt dalolászva hazá ballagtak a legények, megállapították egyetemlegesen, hogy nagyszerűen mulattak a Szavéta temetésén. Ezzel le is zárultak volna a temetés aktái, ha elő nem áll az árendás, aki a temetés kellékeit adta, hogy most már fizessenek, egyben be is terjesztette a számlát. A temetés összesen 170 koronába került s ebből koporsóra és szorosan a temetéshez szükséges kiadásokra mindössze 20 koronát fordítottak. A többi összeg a tor kiadásaira kellett.

Az elhunytak maradt 60 korona készpénze és 240 korona értékű ingatlana. Nem lett volna semmi baj, az árendás is megkapta volna a tor költségeit, ha az ügy nem az árvaszék elé kerül. Az árvaszék azonban elismerte, hogy ha valaki meghal, azt el kell temetni, de sehogy sem tudta megérteni, hogy miért kell ott még 110 liter pálinkát meginni és a köből lisztet megenni. Ezért aztán nem is volt hajlandó a 170 koronát kifizetni.

A temetés rendezőségét kérdőre is vonta, hogy miért rendezték a dinom dánomot? Azonnal meg is kapta a feleletet.

— A család rendezte így «közkívánatra», mert ez már így szokás.

Az árvaszék előtt azonban hiába voltak ezek a súlyos argumentumok, nem fogadta el a nagy összeget, hanem utasította a temetés rendezőit, hogy ha toroztak, fizessenek.

A család előbb arra gondolt, hogy a toron részt vettekől szedi be a költséget, azok azonban kijelentették, hogy őket annyira meghatotta a Szavéta halála, hogy akkor nem tudták, hogy mit csinálnak, ezért nem is hajlandók fizetni.

Végül is úgy oldották meg a kérdést, hogy a Szavéta után maradt 60 koronát odaadták az árendásnak, a még hiányzó 110 koronát pedig majd a nyáron fogják ledolgozni.

Igy temetnek a tenkei járásban.

x Három liter családi rumot készíthet bárki pár perc alatt teához, a Farkas-féle Rumkivonattal. A rum utasítással 50 fill. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogériájában Rákóczi-ut 7-B. Telefon 13-02.

Jancsó Béla hősi halála.

Megdöbbenve vesszük a lesújtó gyász-hírt, mely néh. Jancsó Dezső püsp. urad. ügyész családját érte: a család legifjabb férfi tagja, Jancsó Béla a magyaróvári állami növénytermelő kísérleti állomás adjunktusa, a csász. és kir. 83. gyalogezred tartalékos hadapródja, életének 33 ik, boldog házasságának 4-ik évében az északi haretéren, Machow mellett hősi halált halt. Ez a korai halál egy sok fájdalomtól sujtott özvegy édesanyját, ifju hitvest s egy korán árvaságra jutott gyermeket sujtott le.

Jancsó Béla az állami növénytermelő állomás egyik kiváló tudományos képzettségű tagja volt, aki tudományos pályáján sok reményre jogosított, s mint ember egyike volt a legrokonszenvesebbeknek.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

A kulturvilágon végigszárguló borzalmas vihar tőlünk is áldozatot követelt. Felejtethetlen jó uram, drága apukám, imádtott gyermekem, szerető testvérünk, vőnk és sógorunk Jancsó Béla, a magyaróvári áll. növénytermelési kísérleti állomás adjunktusa, a 83. sz. cs. és kir. gyalogezred tartalékos hadapródja életének 33 ik, boldog házasságának 4 ik évében, az északi haretéren, Machow mellett hősi halált halt. Meghalt kedvesünk lelki üdvösségéért a gyászmisét f. évi március hó 18 án délelőtt 10 órakor a Józsefvárosi róm. kath. plébánia-templomban mondatjuk, a melyre rokonait, barátait, ismerőseit ezennel tisztelettel meghívjuk. Budapest, 1915. márc. hó. VIII. Szigony-utca 16 B. Özv. Jancsó Béláné sz. Antony Frida felesége. Palika fia. Antony Gusztáv apósa. Antony Gusztávné anyósa. Özv. Jancsó Dezsőné sz. Kaffka Irén édesanyja. Jancsó Károly, Jancsó Jenő, Jancsó Ilonka testvérei. Jancsó Károlyné sógorónje. Antony Adolf, Antony Viktor, ifj. Antony Gusztáv, Antony Brunó sógorai. Legtépett szívünk fájdalma rettenetes.

..HIREK..

BUNYITAY VINCE cimzetes püspök.

Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter táviratban értesítette Bunyitay Vince pápai prelátust, hogy a király cimzetes püspökké nevezte ki.

Ez a magas királyi kitüntetés az agg főpapot nagy betegen találta s ragyogásával bearanyozza egy érdemekben gazdag élet alkonyát.

Mikor a király Bunyitay Vincét egy magyar püspöki címre választott püspökké kinevezte, a legméltóbb kitüntetésben részesítette, ami legjobban megillette az új püspök izzó magyar lelkét. A királyi kegy ezzel a kitüntetéssel megakart tiszteletet a nagy tudományos munkásságot, melyet Bunyitay Vince a hazai történetírás terén kifejtett s amelyért a magyar tudományos akadémia levelező tagjai közé választotta. Meg akarta tisztelni azt a nagy jótékonyt, melyet Bunyitay Vince tanusított úgy Nagyvárad közönségével szemben a Bn-

nyitay-liget létesítésével, mint Békény és Ujiráz községekkel szemben, melyekben nagy áldozatkészséggel templomot s tanintézeteket alapított.

Az új cimzetes püspök fenkölt lelkületével méltán megérdemelte ezt a ritka kitüntetést. Az agg főpap meghatva értesült a magas királyi kitüntetéséről.

* Gyümölcsoltó Boldogasszony.

Ma az angyali üdvözet emlékét üli az egyház, mely bejelentette a Megváltó fogantatását. A világtörténelem legnagyobb eseményét jelentette ez az örömhír a megváltásra már 4000 éve váró világnak. A megváltásnak, az emberiség nevének, a születő keresztény civilizációnak tavaszát jelenti e hír az emberiségnek s azért méltán ünnepli az egyház e napot a fakadó tavasz elején. Az ünnep alkalmából az összes templomokban Istentiszteletek lesznek a szokott időben.

* Fetszer Antal püspök installációja.

Győrből jelentik: Fetszer Antal megyés püspök kedden délután 5 órakor Győrbe érkezett Budapestről, ahol három napi lelki-gyakorlatot tartott. Ma délelőtt 11 órakor tisztelgett előtte az egyház megyei papság, a székeskáptalan vezetése mellett. A megyés püspök nagy szeretettel fogadta az egyház-megyei papság üdvözlését.

* Agliardi biboros temetése.

Rómából jelentik: San Lorenzo in Damaso-templomban ma temették el Agliardi biborost. A temetési szertartáson résztvettek az elhunyt biboros rokonai, Gaspari biboros-államtitkár, számos biboros, a Szentiszéknél akkreditált diplomáciai kar tagjai, a pápai udvar képviselői, Marchese della Chiesa, a pápa fivére, ugyancsak a katolikus egyesületek képviselői. A gyászistentisztelet után, amelyen a sixtini énekkar énekelt, Vincenzo Vanutelli bibornok adta meg a feloldozást. Agliardi biboros holttestét születési helyére, Osio Sotto faluba fogják szállítani s ott temetik el.

* A Fenyő Miksa előadása elmarad.

Ugy volt hogy e hó 28-án tartja meg Fenyő Miksa felolvasását a nagyvárad Vörös-Kereszt Egylet javára, azonban ez az előadás csak két hét múlva lesz megtartva, mivel Fenyő részt vesz Paasche dr. a német birodalmi tanács alelnöke által Berlinben tartandó értekezleten.

* A) osztályu népfelkelők jelentkezése.

A m. kir. nagyvárad 4. népfelkelő parancsnokság 420—1915. n.p.f. kt. számú megkeresése folytán ezennel felhívom a Nagyváradon tartózkodó 1873, 1874, 1875 és ennél fiatalabb születésű A) alosztályu özszes népfelkelőket, hogy ezen hirdetés közzétételekor azonnal vonuljanak be a m. kir. népfelkelő parancsnoksághoz (Rákóczi ut, Markovits-ház). Figyelmeztetem a jelentkezésre kötelezettek, hogy az 1890. évi XXI. t. c. 4-ik §-a értelmében azon népfelkelő, ki ezen behívásnak nem engedelmeskedik, amennyiben mulasztásával nem véten vétséget követ el, ennek büntetése: egy hónaptól három hónapig terjedő fogság, ha azonban a mulasztás 8 napnál tovább tart, a cselekmény büntetést képez, s

ennek büntetése: hat hónaptól két évig terjedő börtön. Nagyvárad, 1915 március 24. *Eleméry Ferenc*, katonai tanácsnok.

* **Kitüntetett tisztek.** A király *Jandera Alfréd* 19-ik tüzérezredbeli őrnagynak, a 70-ik gyalogezredbeli *Barako György* századosnak és *Mikics Vladimír* főhadnagynak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásának elismerésül a katonai érdemkereszt hadidiszitményes III. osztályát adományozta.

* **Kongregációi élet.** Az Urak *Máriakongregációja* ma reggel 8 órakor tartja közös szent áldozását a váradoszlói plébánia templomban.

* **Dr Szandtner Pál — egyetemi magántanár.** A hivatalos lap közli, hogy a kultuszminiszter dr *Szandtner Pál* nagyvárad kir. katolikus jogakadémiai rendes tanárnak a kolozsvári tudományegyetem jog- és államtudományi karán az alkotmány politikából egyetemi magán tanáriáért történt képesítését jóváhagyta és őt ezen minőségében megerősítette.

* **Belényes az alispántól kérést a védelmet az élelmiszerüzorások ellen.** Belényesben, ahol pedig elég normális viszonyok voltak eddig az élelmiszerek terén, az utóbbi hetekben kellemetlen felfedezésre jutott a lakosság. A községből lassanként minden élelmiszer eltűnt. A falusi termelők nem jelentek meg a piacon, úgy, hogy ha tovább is így tartott volna, rövidesen nem tudtak volna mit enni az emberek. Pár napi megfigyelés után kiderült, hogy az élelmiszerkereskedők a vidéken utazgató kereskedők kezébe kerültek. A kereskedők összevásárolták mindent, még pedig jó olesón, aztán drága pénzért továbbították a cikkeket más helyekre. Amit véletlenül meghagytak Belényesben, annak is oly magas volt az ára, hogy azt csak a legjobb módúak tudták megfizetni. Most aztán a lakosság nem hajlandó tovább tűrni a hiénák garázdálkodását. Tegnap *Közéssy Dezső* főszolgabíró utján kérvényt adtak be *Fráter Barnabás* alispánhoz. A kérvényben arra kéri az alispánt, hogy hatóságilag állapítsa meg az élelmiszerek árát. Így többek között a tojás darabjának árát a lakosság 10 fillérben kéri meghatározni. Jelenleg 15 fillér, sőt 18 fillér is egy tojás ára. A főszolgabíró csak 8 fillérben javasolja a tojás darabjának árát meghatározni. A belényesiek arra is kéri az alispánt, hogy tiltsa el a kereskedőket az élelmiszerek összevásárlásától, mert így legközelebb nem lesz mit enni az embernek.

* **Katonaszállítási családok Bécsben.** Bécsi tudósítónk jelentése szerint a Landwehr katonai ügyessége és a bécsi Landwehr hadosztálybírósa jelenleg oly büncselekmények egész sorával foglalkozik, amelyek katonai szállítások körüli családokra vonatkoznak. Különösen katonai célokra szolgáló cipőgyártásáról és továbbadásáról van szó, amelynél a lábellenes részei papírhualladékból és egyéb értéktelen anyagból, mint bőr-szurrogátumból készültek. Nem kell külön rámutatni arra, hogy ezekben a lelkiismeretlen üzelmekben a család tényálladéka kívül a két állam fegyveres hatalma érdekeinek komoly veszélyeztetése is rejlik, amiért is a katonai igazságszolgáltatás ebben az irányban eljárni lesz köteles. Tíz közvetítőt, akik Morvaországban és Csehországban cipőszállításokat közvetítettek, valamint tíz morva és cseh cipőgyárost letartóztattak.

* **Ertesítések a Népszövetségből.** Tekintettel arra, hogy ma, esütörtökön ünnep lesz, a Népszövetségi Hitelszövetkezetben befizetések 26-án, pénteken délután 2-6 óráig eszközöltetnek. — A csoportvezetőkkel tudatjuk, hogy újabban nagymennyiségű nap-tár érkezett s akinek szükséges a nap bármely órájában az Otthonban átvehetik.

* **Nagy Ödön ezredes temetése.** Tegnap délelőtt nagy gyászpompával ment végbe néhai Nagy Ödön nyug. honvéd ezredes temetése. A derék katona temetésén nagy részvét nyilvánult meg; a gyászház udvarát ellepte az előkelő közönség, akik között ott voltak:

Hlatty Endre főispán, Némethy József pénzügyigazgató, Maros Gábor, dr Olasz Béla, Kerekes, Poszpisch Géza, dr Kiss Dörme, Kiss Dávid, Harmathy Károly, Láng József, Barry József, Balogh János, Mokry János, May Sándor, Várady Manó, Karger Sándor, Kappel György, Imrik Zoltán, dr Imrik Gusztáv, Böszörményi Géza, Tordai Molnár Géza, Keller József, Száhlender Károly, Tabéry Armin, dr Fráter Imre, Stark Gyula, dr Schweiger Ede, Bige Károly, Lakatos Antal, Nagy Márton, Pallay Lajos, Fényes Manó, Adorján Emil, Frankó Endre, dr Frankó József, Govrik Kálmán, Keszthelyi Sándor, Gálbory József, dr Schatz ezredorvos, Köllner ezredes, Hoffmann ezredes, Priker őrnagy, Baranyi őrnagy, a Bihar megyei nőegylet az árvaház, a 48-as párt és kör tagjai stb. Kivonult továbbá egy honvéd díszszázad és a 70. cs. és kir. gy.-ezred zenekara. A nehéz érekeporoson az elhunyt csákJója, kardja, továbbá szebbnél-szebb koszorúk borították. A gyászháznál Sulyok István ref. esperes mondott szép és megható imát, amely után megindult az imponáns gyászmenet a gyászinduló hangjai mellett az olasz temetőben, hol örök nyugalomra helyezték a kiváló honvédezedes hült tetemeit. A gyászoló családon kívül a következők küldtek remek koszorúkat a ravatalra. Tordai Molnár Géza és neje, Pallay Lajos és családja, Bócz Géza és családja, Rozvány György, özv. Sárossyné, Rozvány József és családja. — A rendkívüli díszes temetést Veiszlovits Adolf és Fia Elő nagyvárad temetkezési vállalatja rendezte előismerésre méltó figyelemmel és pontossággal.

* **Megjöttek a szalonkák.** A tavasz hírnökei, a vérbeli vadászok öröme, megjöttek. Itt vannak a szalonkák. A vadászok egyrésze azonban most a harcmezőn fogyasztja a puskaport. Már a lat. szert. káptalan sályi erdejében három szép példány erdei szalonka került aggatékra.

* **Megállapított élelmiszer-árak a piacon.** A nagyvárad rendőrség újabban hetenként állapítja meg az élelmiszerek árát. A legutóbbi ármegállapítás, mely mártól kezdve a hónap végéig érvényes, ismét ár-emeléseket tartalmaz, különösen a husneműekre vonatkozólag. Például a marhahus kilogrammja, amelynek kilója az utolsó héten 2 K 80 fillér volt, most 3 koronában van megállapítva. A rendőrség tájékoztatója különben a következő:

A közönség és az árusok részére, az alábbi élelmiszerárak piaci áraitól, mely árak ugyaz eladó, mint a vevő közönség részéről elfogadhatónak tart. Eme piaci árak hatálya március 25-től 31-ig terjed. Tejneműek: Tej literenként 28-32 fill., tehénturó 1 kg. 1 K 20 fill., Tejfél egy liter 1 K, Juhturó 1 kg. 2 K. Főzelékek: Burgonya városi 1 kg. 12 fill., Fehér bab 1 liter 60 fill., Tengeri 1 liter 30 fill., Burgonya piaci 14-16 fill., Tarka bab 56 fill., Kenyér és liszt: Nullás liszt 1 kg. 72 fill., Kenyér liszt 1 kg. 50 fill., Főzöliszt 1 kg. 65 fill., Hadi liszt 1 kg. 48 fill., Kenyér kilogrammonként 48-50 fill. A hus-

neműek az alábbi áron árusítottak: Marha hus 1 kg. 3 K, (a múlt héten volt 2 K 80 fill., Sertéshus 1 kg. 3 K 20 fill., hárj 1 kg. 4 K 80 fill., Szalonna 4 K 80 fill., Zsir 4 K 80 fill. — 5 K. Hal a rendes árban.

* **A nagyvárad filharmoniai társaság jótékony hangversenye.** A nagyvárad filharmoniai társaság husvét hétfőjén este 8 órakor a Katolikus Kör Szent László-termében a Vörös Kereszt Egyesület javára jótékony hangversenyt rendez. A hangverseny a következő, rendkívül művészi szépségű számokból áll:

I. 3-ik Leonore-nyitány, L. van Beethoven.

II. 6-ik Szimfónia (Pastorale) L. van Beethoven.

III. Requiem, három Cellora zenekari kísérettel.

IV. Császárintuló Wagner Richardtól. Előadja az énekzenekari kísérettel.

* **A hegyközség közgyűlése.** A nagyvárad hegyközség március 28-án délelőtt 11 órakor a városháza tanácstermében közgyűlést tart, amelynek tárgyai a következők: Számvizsgáló bizottság jelentése a múlt 1914 évi zárszámadás megvizsgálásáról. Az 1915. évi költségelőirányzat beértesítése. A hegyi szabályrendelet 17. §-ának megfelelőleg sorsolással kilépendő választmányi tagok választása. Számvizsgáló bizottság választása.

* **Kazánfűtő, lokomobil, cséplőgép kezelői tanfolyam.** A nagyvárad m. kir. állami fa és fémipari szakiskola igazgatósága a rendkívüli gazdasági viszonyokra való tekintettel folyó évi április hó 7-től kezdődőleg egy összevont és összesen 8 hétig tartó kazánfűtői, lokomobil és cséplőgép kezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyamra rendes tanulólul felvétetnek a 16-ik életévüket betöltött oly kovács, lakatos, gépkovács, géplakatos és rézműves iparosok, vagy ezen szakok valamelyikében foglalkozó gyári munkások, kik magyarul írni és olvasni tudnak, jó erkölcsi bizonyítványt és ipari foglalkozásukról megfelelő okmányokat felmutatni képesek. Amennyiben a rendelkezésre álló hely megengedi, felvehetők más önálló iparosok, gyárosok és gazdák is, ha ugyanolyan előképzettséget igazolnak. Előnyben részesülnek kik okmányokkal igazolják, hogy valamely kazán, lokomobil, vagy gőzgép mellett legalább 2-2 havi gyakorlatot szereztek. A tanfolyamba lépők a beiratásnál 16-16 korona tandíjat és 2 korona segélyalapi díjat tartoznak lefizetni, mely alól senki fel nem menthető. A kazánfűtői vizsgadíj 6 kor., a lokomobil és cséplőgép kezelői vizsgadíj 10 korona. A tanfolyam az esti órákban naponta 6-tól 9-ig tartatik. Beiratkozások az intézet igazgatósági irodájában (Schlauch-tér 10) hétköznapokon délután 4-től 6-ig tartatnak. *Szontagh Gusztáv*, igazgató.

x **Kiadó lakás.** Arany János u. 7. szám alatt négy szoba, hall s mellékhelyiség gekből álló modern lakás május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál Kossuth-utca.

x **Négy szoba és előszobából álló lakás,** irodának különösen alkalmas, villany világítás és gőzfűtés berendezéssel, a Bémer-tér közvetlen közelében f. év augusztus hó 1-től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a ház mesternél, Szent János-utca 3. szám.

x **Családi rum vaniliával vagy ananással** literje K 2.60, továbbá kitűnő **Theák** kaphatók, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B.

x **Egy nagy raktárhelyiség** a Szacsavay-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbanknál.

x **Kiadó lakások.** Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

* **Katonák! „XXA” hintőpor** ruhára, fekvőhelyre hintve feltétlenül megöli a kiütéses tifuszt terjesztő **ruhatetveket**, kapható: Tábori csomagolásban Farkas István Apolló drogeriájában Rákoczy-ut 7/B Telefon 13—02

* **Kiadó** a Nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara épületében (Teleki-u. 11.) egy garçon lakás és az alagsorban egy műhelyhelyiség, azonnal.

* **Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x **Kiadó lakások.** Ősi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x **Kiadó.** Négy szobás utcai modern lakás előszoba, fürdőszobával. Ugyanott kétszobás udvari lakás mellékkeliségekkel jutányos áron május elsőre. Lakatos-utca 10.

* **Modern berendezésű butorított szobák** hosszabb, rövidebb időre kapható. Nagy Sándor utca 4.

x **Kiadó lakások.** A kamara székházában, (Teleky u. 11. sz. a.) az alagsorban 2 műhely helyiség, a földszinten pedig egy garçon lakás kiadó.

x **Kiadó lakások.** Szacsy-utca 11. szám házban egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékkeliségekkel AZONNAL kiadó. — Ugyanott egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékkeliségekkel azonnal kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank r.t.-nél.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Csütörtök délután: Katica.

Csütörtök este: Délibáb-utca 7. (Étsy Emilia első fellépte.)

Pénteken: Mihály pópa leánya. (Sas Ede drámája, a címszerepben Étsy Emiliával.)

Szombaton: Kabaré. (Teljesen új műsorral.)

Vasárnap délután: A vasgyáros.

Vasárnap este: A kis gróf. (Kónyi Lujza fellépte.)

Kónyi Lujza lenne az új koloraturprimadonna, mint a színházi jelentésekből kivehető. Aki azonban tegnap Kónyi Lujza bemutatkozóját végignézte, az még a háború mint nyomatékos enyhítő körülmény mellett sem hajlandó az új koloraturprimadonnát valami nagy örömmel üdvözölni. Nem nyereség a társulatra. Igyekezete van bőven, látzik, hogy tele van ambícióval, de nem győzi sem hanganyaggal, sem énektudással. Hangja gyenge, alig valamennyire csengő. Színezőképessége semmi, kiterjedése nem nagy, intonálása nem mindig biztos, éneklésben meg-megeszuszik a hangja, kivált a felőbb fekvésben, szóval Kónyi Lujza hangja

a nagyváradi színpad igényein alul marad. Játéka meglehetősen élettelen. Talán évek múlva kitartó szorgalommal fejlesztheti hangját is, énektudását is addig, hogy Nagyváradi igényeit kielégítheti; most azonban még annyira gyengének bizonyult, hogy róla mint koloratur-primadonnáról komolyan beszélni alig lehet. Sajnálattal irtuk meg ezeket, de ez az igazság. S éppen ilyen igaz őszinteséggel megírjuk azt is, hogy Kónyi Lujza hangja fejleszthető, csiszolható s kellő szorgalom mellett el fog jutni Kónyi Lujza oda, hogy a szigorú kritika is teljes elismeréssel fog írni énekeiről. Ma még az enyhe kritika sem teheti.

Csütörtök délutáni előadás. Csütörtökön délután, Gyümölcsoltó boldogasszony ünnepe alkalmából délutáni előadást rendez a színház. Ennek az előadásnak a keretében a Gajary Szomorj-Mérey-féle kedves operette a Katica kerül színre.

Étsy Emilia vendéjjátéka. Ma, csütörtökön és holnap pénteken a viszontlátás forró, zajos estéi lesznek a Szigligeti színházban. Távozása után vendégül érkezik hozzánk Étsy Emilia, a nagyváradi színpadnak éveken át mindig meleg szeretettel becézett művésznője. A kedves vendég tegnap délután érkezett Temesvárról új sikerei színhelyéről s ma este lép fel először Hajó Sándor Délibáb-utca 7. című szellemes vigjátékában, melyben igen hálás szerepe van. Partnerai Polgár Mariska, Tóth Elek, Sik Rezső lesznek, akik nagy kedvvel készülnek a mai előadásra. Pénteken pedig parádés szerepében lép föl a vendégművésznő: Sas Ede Mihály pópa leánya című háborús drámájának címszerepét játssza, amely alkalmat ad minden fényes művészi kvalitásának ragyogtatására. A két előadás iránt a legélénkebb az érdeklődés és előreláthatóan telt házak fognak gyönyörködni a nagyváradi közönség kedvelt színésznőjének vendéjjátékaiban.

A színház kabaréja. A Szigligeti színház társulata legközelebbi művész-estéjét szombaton tartja. A közönség — mint ezt ezek a művészi vállalkozások mindenkor méltán megérdemelték állandó élénk érdeklődést tanúsított a kabarék iránt, a szombati művészt programja azonban olyan, amely az eddigiekénél is nagyobb sikert fog aratni. Számos ének és táncszámon kívül két bájos, irodalmi értékű egyfelvonásos is szerepel a műsoron. Az egyik Farkas Imre megkapóan szép Bábjátéka, amelyben Feszthy Irén, Tompa Béla, Farkas Pál és Perényi Kálmán jutnak kitűnő szerepekhez. A másik helyi szerző alkotása: Kormos Ferenc Tavasi legenda című, sok finomsággal megírt egyfelvonásosa, amelyben Polgár Mariska, Varsa Gyula, Perényi Kálmán és Pápayné játszanak.

IRODALOM

Magyar kultúra. Társadalmi szemle. (Megjelen havonként kétszer: 5 én és 20 án. Évi ára 12 korona. Budapest, VIII., Horánszky-u. 50. sz.) — Legújabb száma most jelent meg a következő gazdag és változatos tartalommal: Tanulmányok: Oroszország nagyhatalmi törekvéset. Dr. Balanyi György. — Euken idealizmusa. Dr. Kiss Albin. — A celibátus és az elnéptelenedés. Dr. báró Vécsey Aurél Tárca: Esti történet. Gyöngyös Mara. Pasz és kard: Levélszekrény. 43. Jézus származási listája és Voltaire. Dr.

Székely István. — Felbaráti szeretet és háború. bb. Szemlék és kritikák: A jótékony-ság újabb irodalmából Dr. Mester János. — Könyvek. Friedrich István: Graf Széchenyi István élete. Dr. Morvay Győző. — Heinrich Swoboda: Unser Krieg in seinen sittlichen Werten. Bárány József. — Válasz. Hajós József. — Viszontválasz. Hudyma Emil. — Színház. Vigszínház: Zuzsi kisasszony. Z. — Idegen földön -k. Napló: Vallást az árváknak! m. j. — A „nyugatos” költő vonagása. B. L.

Szalézi Értesítő. A szalézi munkatársak közlönye. Tartalma a következő: Olvasóinkhoz. Főtisztelendő Don Albera Pál levele a Szalézi Munkatársakhoz és Munkatársnőkhöz. A Segítő Szűz Máriáról nevezett apácáink művei 1914 ben. Magyar intézetünkéből. Lelki kincsünk. A Don Bosco jubileumra missiói, ipari s gazdasági iskolai, tan- és Levelésügyi kiállításaink. Misiók. Matto Gorsco (Brazília) 88 indiánus megérkezése a sz. József telepre. Agua de Dios (Colombia). A Segítő Szűz Mária Tisztelete. Mária segít. A szalézi Világból. Don Bosco szobra. Don Bosco műve a genuai gyarmati kiállításon. Don Albera diszpolgár. Don Beltrami szenttéavatási ügye. Turin a Don Bosco szoborért. Wernsee.

Legújabb táviratok.

Visszavert francia és orosz támadások.

Nyugati hadszíntér.

Berlin, március 24. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Champagneban csak tűzérési harcok folytak. Bois de Prepretől és Pout Mousson-tól északnyugatra az ellenség egy meghódított sáncot vissza akart venni, az ellenséget visszavertük.

Badonvillertől északkeletre és Reichsratterhoftól északkeletre az ellenséges támadások összeomlottak.

Hartmannsweilerkopfnál ez idő szerint még folyik a harc.

Keleti hadszíntér.

Memeltől északra üldözésben levő csapataink Polangénél 5000 oroszot elfogtak, 3 ágyút és 3 gépfegyvert zsákmányoltak és visszaverték az ellenségtől sok elrablott szarvasmarhát, lovat és egyéb jószágot.

Langstargentől és Tanroggentől délnyugatra, Marienpoltól északkeletre az orosz támadásokat az ellenség nagy veszteségei mellett visszavertük.

Osztrolenkától északnyugatra több orosz támadás meghiúsult. Itt 20 orosz tisztet, több mint 2500 főnyi legénységet foglyul ejtettünk és 5 géppuskát zsákmányoltunk.

A Boortól keletre is balul ütött ki az ellenséges előretörés.

A német hadsereg hálás köszönettel adózik Przemysl vitéz védőseregének, melyet a védelem 4 hónapja után csak az éhség tudott legyőzni. (Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Kína nem válaszolt az orosz ellenvetésekre.

Budapest, márc. 21. (Saját tud.) Kopenhága. A „Petrogradszki Kurir” jelenti, hogy az orosz ellenvetések eddig Tokióban kielégítellenek maradtak.

Harcok a lupkovi vonalon.

Budapest, március 24. (Saját tud.)

Homonnáról jelentik, hogy a lupkovi vonalon 19-én kezdődött meg a heves harc. Az oroszok öt rajvonalon támadtak. Mezőlaborc felett az első három sor elpusztult. Honvédeink megtörték az orosz támadás erejét. Az oroszok vertserege óriási veszteséget szenvedett.

A Przemyslnéi felszabadult orosz sereg a Kárpátok felé közeledik

Budapest, márc. 24. (Saját tud.)

A „Magyarország“ híradása szerint a Przemyslnéi felszabadult orosz sereg hir szerint a Kárpátok felé fog tartani. Minden intézkedést megtettünk. Dukla és Uzsook között a harcok még egyre tartanak. Az oroszok folytonosan támadnak.

Verjük az oroszot.

Budapest, március 24. (Hivatalos.)

A Kárpátok nyugati szakaszán egész az uzsooki szorosig terjedő harc vonalon csata fejlődött ki, amely nagy hevességgel tart. Nagy orosz erők támadásba mentek át. A magaslati állásokért elkeseredett harc folyik. A Pruth és Dnyeszter között Bukovina északi részén több ütközetre került a sor, amelyekben az ellenséget néhány községből kivertük, s a határ felé visszavonulásra kényszerítettük. A Pruth tulsó oldalán Csernowitztól északra fekvő helyiségeket, amelyek az ellenségnek a város ellen irányuló hadműveleteinek alapjául szolgáltak, az oroszoktól megtisztítottuk.

Lengyelországban és Nyugat-Galiciában nincs változás.

A Dunajec alsó folyása mellett fekvő Otfinovnál épített orosz hadihidat tüzéségünk tegnap szétrombolta. Höfer. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Külföldi sajtóhang a magyar honvédekről.

Budapest, márc. 24 (Saját tudósítónktól)

Az amsterdami „Maasbode Handelsbladed“ írja, hogy a jelenlegi háborúnak legesodálatosabb tette a magyar honvédek hősiessége. Csapatunk több napos támadásai az oroszokat visszavonulásra készítették. Az ellenség az orosz határ felé közeledik. Csapatunk követi őket.

Béke kísérletek Konstantinápolyban.

Budapest, március 24. (Saját tud.)

A „Frankfurter Zeitung“ jelenti, hogy a Dardanellák ostromának a kezdetén Sabbak Eddin herceg, mint francia-angol ügyvivő megjelent Dedeagacsban. Itt Take Jonescu segítségével békeajánlattal fordult a szultánhoz. Más oldalról is történtek kísérletek Konstanti-

nápolyban. Az előterjesztéseket azonban visszautasították.

Kiélesedett a Japán és Amerika közötti konfliktus.

Budapest, március 24. (Saját tud.)

A berlini „National Zeitung“ jelenti, hogy az amerikai és japán konfliktus kiélesedett. Pétervárott az hírliek, hogy Japán elhatározta az amerikai intervenció visszautasítását.

Japán csapatok partra szállítása.

Budapest, március 24. (Saját tud.)

A „Reuter ügynökség jelenti Pekingből, Csinen-Fuban, Tacitzeban, Weihejeanél, Mukdennél, Daluban japán csapatokat partra tettek.

NYILTÉR

...

Uj szálloda a Rákóczi-uton!**MEGNYILT**

a nagyuri kényelemmel berendezett

Vaiszlovich Park-Szálloda 60 szobával és lakosztállal.

Füüdőszobákkal, minden szobában meleg — hidegvizes mosdókkal.

Melegvízfűtés, vacuum cleaner hygienikus berendezés.

Zenementes, csendes, tisztahely.

Nagy fenyves park lugasokkal és glóirettel!**Nagyváradon, Rákóczi-ut 5. sz.**

Telephon szám: 806. Villamos megállóhely.

Automobil garage és istálló.

SZERKESZTŐI PÓSTÁJÁK

...

A húsvéti számra szánt dolgozatokat sziveskedjenek t. munkatársaink e hét végéig hozzánk uttatni.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
DR. PAPP KÁROLY.

Hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala a m. kir. pénzügyminiszter urnak 1915. évi 2612. sz. rendelete alapján a város közönségének tudomására hozza, hogy az utóbbi időben hamis kétkoronás bankjegyeket hoztak forgalomba, amelyeket a valódiaktól a következő eltérések különböztetik meg:

A két jegykép hiányos és az eszményi fej arckifejezése a hamisítványban keményebb, mint a valódi bankjegyeken s a kettős szám guillocherozottája gyöngébben van kitöltve és a vonalai eltérők. Az első oldal barna színű alapnyomásban vízszintes árnyékvonalak láthatók, míg a valódi bankjegyen ez alapnyomás hullámos vonalakból áll.

A szövegben a következő hibák fordulnak elő:

Baloldalon fent, ahol a bankjegy értéke a különböző nemzetiségi nyelvekben van feltüntetve, alulról számítva a harmadik sorban „Dvne Krune“ áll „Dvije Krune“ helyett. Jobb oldalt a magyar szövegben a „Buda“ szó után hiányzik a választóhely. A „Kormányzó“ szóban az „á“ betűn nincs ékezet és a „Főtanácsos“ szóban az „ó“ betű felett csak egy vonás van.

A hamisítvány a német szövegben 1914. évi augusztus hó 3 ról, a magyarban ellenben 1914. évi augusztus hó 5-ről van keltezve.

Nagyvárad, 1915. márc. 24.

Rendőrkapitányi hivatal.**Pályázati hirdetmény.**

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága a tanácsnoki állás betöltése folytán megüresedett I ső aljegyzői állásnak választás útján leendő betöltését a folyó évi április hó 8 án megtartandó rendes közgyűlés napirendjére tűzvé ki, felhivom mindazokat, akik a VIII. fizetési osztálynak megfelelő 3600 korona törzsfizetés és 1040 korona lakpénzzel javadalmazott I-ső aljegyzői állásra pályázni kívánnak, hogy pályázati kérvényüket szabályszerűen felszerelve Nagyvárad thjf város főispánja Méltóságos Hlatky Endre urhoz, mint a kijelölő választmány elnökéhez címezve hivatalomnál (Városháza I. em. 4. sz.) folyó évi április hó 3 ik napjának d. u. 5 órájáig annyival is inkább adják be, mivel az elkésletten beadott vagy kellően fel nem szerelt kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Nagyvárad, 1915. évi március hó 18.

Rimler Károly,
polgármester.

Hirdetmény.

A város közéletének szempontjából felette kívánatos volna, hogy a háztulajdonosok kertjeiket s minden alkalmas területeiket konyhakertészeti vetemények céljaira felhasználják. Ezek a kis területek együttvéve nagymennyiségű élelmiszert biztosítanak a város lakosai számára. A földművelésügyi miniszterium nagyvárad ki- rendeltsége kilátásba helyezte az itteni feministák egyesületének, hogy az egyesület közvetítésével jó minőségű s igen olcsó vetőmagvakat bocsájt át, továbbá azt is, hogy városunkban egy keltő gépet állít fel s a felnevelésre való csirkéket igen csekély áron fogja az egyesületnél jelentkező munkanélküli nőknek kiadni. Felkéri a tanács ennél fogva azon háztulajdonosokat, kiknek konyhakertészeti célokra alkalmas területeik vannak, hogy ezeket erre a célra használják fel, a szükséges vetőmag szükségleteiket a nagyvárad ki- rendeltsége által megvásárolják. Felhívja továbbá azon munkanélküli nőket, kiknek a baromfi tenyésztésre szükséges előfeltételei megvannak, miszerint ugyancsak az említett egyesületnél a felnevelésre való csirkék kiadása iránt jelentkezzenek. Nagyvárad, 1915 márc. 17 én.

A városi tanács.

Husvétí nagy árleszállítás!

Férfi divat cikkek!

Tavaszi ^{svéd} ^{utánzatú} keztyü ^{leszállított ár}	R 1-20
Pliqué mellü D siffon ing	4 K.-tól
Tavaszi kalap ^{divatos formák}	5 K.-tól
Turista ingek	2-40 K.-tól
Divat nyakkendő	95 fill.-tól
Bőr keztyü ^{elsőrendű minőség}	4 K.-tól
Férfi hálóing ^{legjobb anyagból}	4 K.-tól
Copper alsó nadrág Ia. 2-3-4 K.-tól	
Zokni erős minőségben	70 fillértől
Katonai felszerelések	legolcsóbban.

Tavaszi kelmék!

Teget és fekete kelmék ^{több ezer m.}	2 40 f.-tól
Pepita kelmék ^{nagy va lasztókban}	2.90 f.-tól
Schotisch kelmék	2.60 f.-tól
Virágos creppek	1 kor.-tól
Grenadinok	1.50 fill.-tól
Cretonok	1 kor.-tól
Spongyaszerü ^{divat kelme alkalmi ár}	2.40 fill.
Tüll aplikált bone fam függöny	2.90 f.
Lepedök egyszélben ^{reclam ár}	2.90 f.
Csipke, batist gallérok	80 f.-tól
Szőnyegek	1 kor.-tól feljebb

Női és gyermekdivat!

Görög pongyolák	5 koronáért
Női ingbluzok	3 koronától
Reform flor női nadrág	2.40 K.-tól
Fűzővédő	1.75 fillértől
Selyem női harisnya	3.50 fillértől
Mouslin harisnya finom	1.50 fill.-tól
Rötött női kabátok ^{divat színek}	10 K.-tól
Rlott alsószoknyák	3 kor.-tól
Leányka ruhák	1.90 kor.-tól feljebb
Ridikülök	2 koronától feljebb
Rézimunkák	legolcsóbban.

Baby kelengyék, vászonárúk matróz-ujjasok, sapkák, esőernyők **leszállított árban.**
Nagyvárad Szent László-tér. Czillér Imre áruháza Eger, Piac-utca.

Katonai ruhákat az összes fegyvernemek részére, a mai árokon alul előírás szerint és gyorsan készít Darabont Gy. és Tsa elsőrendű polgári és katonai ruházati intézete. A legfinomabb szövet különlegességek, iltöny és téli kabátokra felöltőre állandóan raktáron. Nagyvárad, Szilágyi-Dezso-u. 6 Sonnenfeld palota. Telefon 980. szám.

Hirdetmény.

A rendőrség már intézkedett s a főkapitány a szemlére vonatkozólag a következő értesítést adta ki: Közegészségi, köztisztasági és tűzbiztonsági szempontból oly hasznosnak bizonyult általános tavaszi szemléket ismét elrendelem és pedig aként, hogy f. évi április 1 től május 15 ig terjedő idő alatt az illető kerületi tisztiorvosok, városi mérnöki hivatal, kerületi rendőrfelügyelők, városi tűzoltó parancsnokság, akadályoztatás esetén az általa kirendelt tűzoltó altiszt, polgárőrség és a köztisztasági felügyelők mint bizottság kötelesek együtt a város egész területét kerületenkint házról házra bejárni, a tapasztalt és kifogásolt állapotokról esetről esetre a helyszínen jegyzőkönyvet felvenni, a szakközégek szakvéleményüket és javaslatukat szabatosan körülírni, a jegyzőkönyvet a háztulajdonossal vagy annak helyettesével aláírtni s hozzám érdemleges javaslattal együtt legkésőbb 1915 május 20 ig betérjeszteni. Amidőn tehát nevezett szakközégek ezen szemlékre kirendelem, illetve ily szakközeg kirendelése végett dr Mayer László t. főorvos, Kőszeghy József főmérnök és a tűzoltó parancsnok

urakat megkeresem, ismételten figyelmeztetem a kerületi rendőrfelügyelőket, hogy a jegyzőkönyvnek szabályszerű felvétele, a szakközégek és érdekeltekkel való aláírása s hozzám f. évi máj. 20 ig leendő bemutatása tekintetében feyelmileg is felelősek. A város közönségét, főként pedig az érdekelte háztulajdonosokat hírlapi uton figyelmeztetem, hogy a kitűzött időben megtartandó szemléken lehetőleg legyenek jelen s magánérdekeik megóvása céljából észrevételeiket a szemle jegyzőkönyvben tegyék meg. Erről Kőszeghy József v. főmérnököt, dr Mayer László t. főorvost, a tűzoltóparancsnokot, Kemény Ignác tb, alkaptányt, Zilahy Antal és Vadász József ker. rendőrfelügyelőket, Lobermayer Gyula polgárőrparancsnokot, Radványi Jenő és Beóthy Kálmán köztiszt, felügyelőket értesitem. Nagyvárad, 1915 február 13. Gerő Armin r. főkapitány.

Első osztályu száraz szőlőkarók

bármely mennyiségben kaphatók
Weiszberger és Társa
 tűzifa telepén, a nagyvárad-velencei vasutállomásnál.

Telefon: 688.

Világszerte utánozzák a

Szent István Duplamalátasört

de sikertelenül, mert minősége utólérhetetlen. Óvakodjék tehát az értéktelen utánzatoktól, kérjen mindenütt kifejezetten

Szent István Duplamalátasört

és ügyeljen mindenkor a

Szent István védjegyre.

Főraktár: KOLLINER D. és FIA cégnél Nagyváradon, Pável-utca 26.
 TELEFON 75. Kapható minden fűszer és csemegekereskedésben.